

Засновник:

Науково-дослідний центр
індустріальних проблем
розвитку НАН України

**Журнал внесено
до Переліку наукових фахових видань
в Україні в галузі економічних наук**
(Наказ МОН України № 820 від 11.07.2016 р.)

Виходить 1 раз на квартал
Видається з III кварталу 2009 р.
Свідоцтво про реєстрацію:
серія КВ № 15196-3768Р від 30.04.2009 р.

РЕДАКЦІЯ:

Головний редактор:
доктор економічних наук, професор
член-кор. НАН України
Кизим М. О.

Випускаючий редактор:
доктор економічних наук, професор
Хаустова В. Є.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Алексєєв І. В., доктор економічних наук,
професор (м. Львів, Україна)

Амосов О. Ю., доктор економічних наук,
професор (м. Харків, Україна)

Благун І. С., доктор економічних наук, професор
(м. Івано-Франківськ, Україна)

Булєєв І. П., доктор економічних наук, професор
(м. Донецьк, Україна)

Буссе Ральф Андреас, доктор філософії
(м. Галле, Німеччина)

Гечбаія Б. Н., доктор економічних наук,
професор (м. Батумі, Грузія)

Дмитришин Л. І., доктор економічних наук,
професор (Івано-Франківськ, Україна)

Жерар, Рассел Дж., доктор філософії
(м. Лондон, Велика Британія)

Іванов Ю. Б., доктор економічних наук, професор
(м. Харків, Україна)

Ковальчук К. Ф., доктор економічних наук,
професор (м. Дніпропетровськ, Україна)

Матюшенко І. Ю., доктор економічних наук,
професор (Харків, Україна)

Майбуров І. А., доктор економічних наук,
професор (м. Єкатеринбург, Росія)

Орлов П. А., доктор економічних наук, професор
(м. Харків, Україна)

Раєвська О. В., доктор економічних наук,
професор (м. Харків, Україна)

Татаркін О. І., доктор економічних наук,
професор, академік РАН (м. Єкатеринбург, Росія)

Христиановський В. В., доктор економічних
наук, професор (м. Вінниця, Україна)

Шоша Жан-Юг, доктор філософії (економіка)
(м. Ліон, Франція)

Видавець: ФОП Лібуркіна Л. М.

*Журнал реферується у загальнодержавній
реферативній базі даних «Україніка наукова»
та в українському реферативному журналі
«Джерело»*

НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ

**ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ • THE PROBLEMS OF ECONOMY
№ 1 (39) '2019**

Журнал «ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ» представлено у наукометричних
базах даних, репозиторіях та пошукових системах:

- Ulrichsweb Global Serials Directory (США)
- Research Papers in Economics (США)
- Російський індекс наукового цитування (Росія)
- Index Copernicus (Польща)
- Directory of Open Access Journals
- EBSCOhost (США)
- Academic Journals Database (Швейцарія)
- Advanced Science Index
- Open Academic Journals Index
- GetInfo (Німеччина)
- BASE (Німеччина)
- OpenAIRE (Європейський Союз)
- WorldCat
- SUNCAT Union Catalogue (Велика Британія)
- Соціонет (Росія)
- J-Gate (Індія)
- Академія Google (США)
- ProQuest (США)
- Research Bible (Японія)
- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (Україна)

ЗМІСТ

СВІТОВА ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

Давидов Д. С., Рябовол Д. А.

Інновації у сфері технологій віртуальної і доповненої реальності
в Європейському Союзі й інших країнах світу 5

Козуб В. О., Чернишова Л. О., Пліш І. М.

Особливості еволюційного розвитку бізнес-моделей
міжнародних компаній 12

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Власюк В. Є.

Державна підтримка та прозора звітність як інструменти ринкових
перетворень в Україні 20

Кизим М. О., Хаустова В. Є., Крамарев Г. В.

Обґрунтування перспективних напрямів розвитку обробної
промисловості України 28

Комарницька Г. О.

Сутність державно-приватного партнерства та його активізування
в умовах розвитку інвестиційно-інноваційної діяльності 46

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Дуб А. Р.

Фінансові механізми державної підтримки соціально-економічного
розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах
децентралізації 52

Козаченко Г. В., Онищенко С. В., Завора Т. М.

Методичні засади оцінювання соціально-економічної
безпеки регіону 59

Крайнюк Л. М., Полчанінова І. Л., Баландіна І. С.
Оцінювання рівня якості управління підприємствами
готельно-ресторанного комплексу регіону:
соціологічний підхід..... 67

Полякова О. Ю., Позднякова А. М.
Методичний підхід до оцінки прогресу розбудови
концепції «розумного сталого міста» в Україні..... 74

Тимечко І. Р.
Концептуальні підходи до розвитку територіальних
громад 83

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Базилінська О. Я., Панченко О. І.
Фінансова стійкість у системі стратегічного управління
підприємством..... 89

Вітюк А. В.
Розробка методу оцінювання доцільності й ефективності
інвестування напрямів діяльності підприємств
сільськогосподарського машинобудування..... 95

Кузьминчук Н. В., Куценко Т. М., Терованесова О. Ю.
Теоретико-методичні аспекти оцінки лояльності
споживачів як об'єктивна умова розвитку
підприємництва 102

Проскурніна Н. В.
Аналіз фінансово-господарської діяльності операторів
роздрібною торгівлі для обґрунтування впровадження
маркетингових інновацій 109

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Данкевич В. Є., Пивовар П. В., Пивовар А. М.
Еволюція земельних ресурсів як фактора виробництва..... 121

Коломієць В. М.
Методологічне обґрунтування досліджень з розвитку
людського капіталу в контексті інституціональної теорії 128

Мірясов Ю. О.
Ефект маркетингу та його вплив на вподобання споживача
в моделі оптимального вибору..... 134

Тітенко Л. В., Кушнір Л. Л.
Вітчизняна демографічна криза з погляду політекономії..... 141

Усик В. І.
Освітній кластер як основа формування інформаційної
економіки та економіки знань 149

Цікало Є. І.
Теоретико-концептуальні основи якісного оцінювання
стану суб'єкта господарювання 155

ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА

Дем'янчук О. І.
Критерії забезпечення збалансованого розвитку
адміністративно-територіальних одиниць 164

Савицька Н. Л., Жилиякова О. В.
Оцінка перспективи розвитку ринку страхування життя
в умовах реформування пенсійної системи 170

СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА, ПОЛІТИКА ТА ДЕМОГРАФІЯ

Сидорчук О. Г.
Стратегія соціальної безпеки України: послідовність
формування та напрями реалізації..... 176

ЕКОНОМІЧНА СТАТИСТИКА. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА АУДИТ

Бурлан С. А., Каткова Н. В.
Обліково-аналітичне забезпечення економічної
безпеки в сучасних умовах ведення бізнесу 184

Кривицька О. Р.
Система контролю діяльності компаній зі страхування
життя як інформаційний ресурс..... 191

МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ ТА МОДЕЛІ В ЕКОНОМІЦІ

Благул І. І.
Причинний зв'язок між ринком акцій та валютним
курсом в Україні 199

Малярець Л. М., Грицько П. О.
Аналітичне забезпечення аналізу ефективності експортно-
імпоротної діяльності підприємства..... 208

Тижненко О. Г., Резнік Є. В.
Метод найменших квадратів: адекватність рішень задачі
лінійної регресії за наявності мультиколінеарності
і без неї..... 217

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

Україна, 61022, Харків,
пров. Інженерний, 1а, Бібл. корп., к. 224
Тел.: (057) 702-05-25, e-mail: pe.ua.kh@gmail.com

АДРЕСА ВИГОТІВНИКА:

Україна, 61002, Харків,
вул. Маршала Бажанова, 28,
ФОП Рубашкін Д. Ю.

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
НДЦ ІПР НАН України № 2 від 18.02.2019 р.
Здано в набір 13.02.2019 р.
Підписано до друку 19.02.2019 р.
Формат 60 × 84/8.
Друк цифровий.
Ум. друк. аркушів 28,2. Обл.-вид. 35,5.
Надруковано у ФОП Рубашкін Д. Ю.
Замовлення № 754. Наклад 100 прим.

© Проблеми економіки

СОДЕРЖАНИЕ

МИРОВАЯ ЭКОНОМИКА

И МЕЖДУНАРОДНЫЕ ОТНОШЕНИЯ

Давыдов Д. С., Рябов Д. А.

Инновации в сфере технологий виртуальной и дополненной реальности в Европейском Союзе и других странах мира 5

Козуб В. А., Чернышова Л. А., Плиш И. Н.

Особенности эволюционного развития бизнес-моделей международных компаний 12

ЭКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ НАЦИОНАЛЬНЫМ ХОЗЯЙСТВОМ

Власюк В. Е.

Государственная поддержка и прозрачная отчетность как инструменты рыночных превращений в Украине..... 20

Кизим Н. А., Хаустова В. Е., Крамарев Г. В.

Обоснование перспективных направлений развития обрабатывающей промышленности Украины 28

Комарницкая А. Е.

Сущность государственно-частного партнерства и его активизирование в условиях развития инвестиционно-инновационной деятельности 46

РЕГИОНАЛЬНАЯ ЭКОНОМИКА

Дуб А. Р.

Финансовые механизмы государственной поддержки социально-экономического развития объединенных территориальных общин в условиях децентрализации 52

Козаченко А. В., Онищенко С. В., Завора Т. Н.

Методические основы оценивания социально-экономической безопасности региона 59

Крайнюк Л. Н., Полчанинова И. Л., Баландина И. С.

Оценивание уровня качества управления предприятиями гостинично-ресторанного комплекса региона: социологический подход 67

Полякова О. Ю., Позднякова А. М.

Методический подход к оценке прогресса реализации концепции «умного устойчивого города» в Украине 74

Тымечко И. Р.

Концептуальные подходы к развитию территориальных общин 83

ЭКОНОМИКА И УПРАВЛЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЯМИ

Базилинская Е. Я., Панченко Е. И.

Финансовая устойчивость в системе стратегического управления предприятием..... 89

Витюк А. В.

Разработка метода оценки целесообразности и эффективности инвестирования направлений деятельности предприятий сельскохозяйственного машиностроения..... 95

Кузьминчук Н. В., Куценко Т. Н., Терованесова А. Ю.

Теоретико-методические аспекты оценки лояльности потребителей как объективное условие развития предпринимательства 102

Проскурнина Н. В.

Анализ финансово-хозяйственной деятельности операторов розничной торговли для обоснования внедрения маркетинговых инноваций..... 109

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ТЕОРИЯ

Данкевич В. Е., Пивовар П. В., Пивовар А. Н.

Эволюция земельных ресурсов как фактора производства 121

Коломиец В. Н.

Методологическое обоснование исследований развития человеческого капитала в контексте институциональной теории 128

Мирясов Ю. А.

Эффект маркетинга и его влияние на предпочтения потребителя в модели оптимального выбора..... 134

Титенко Л. В., Кушнир Л. Л.

Отечественный демографический кризис с точки зрения политэкономии 141

Усик В. И.

Образовательный кластер как основа формирования информационной экономики и экономики знаний..... 149

Цикало Е. И.

Теоретико-концептуальные основы качественного оценивания состояния субъекта хозяйствования 155

ФИНАНСЫ И БАНКОВСКОЕ ДЕЛО

Демьянчук О. И.

Критерии обеспечения сбалансированного развития административно-территориальных единиц..... 164

Савицкая Н. Л., Жилыкова Е. В.

Оценка перспективы развития рынка страхования жизни в условиях реформирования пенсионной системы..... 170

СОЦИАЛЬНАЯ ЭКОНОМИКА, ПОЛИТИКА И ДЕМОГРАФИЯ

Сидорчук О. Г.

Стратегия социальной безопасности Украины: последовательность формирования и направления реализации 176

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СТАТИСТИКА, БУХГАЛТЕРСКИЙ УЧЕТ И АУДИТ

Бурлан С. А., Каткова Н. В.

Учетно-аналитическое обеспечение экономической безопасности в современных условиях ведения бизнеса..... 184

Кривицкая О. Р.

Система контроля деятельности компаний по страхованию жизни как информационный ресурс 191

МАТЕМАТИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ И МОДЕЛИ В ЭКОНОМИКЕ

Благуи И. И.

Причинная связь между рынком акций и валютным курсом в Украине 199

Малярец Л. М., Гринько П. О.

Аналитическое обеспечение анализа эффективности экспортно-импортной деятельности предприятия 208

Тыжненко А. Г., Резник Е. В.

Метод наименьших квадратов: адекватность решений задачи линейной регрессии при мультиколлинеарности и без нее 217

CONTENTS

WORLD ECONOMY AND INTERNATIONAL RELATIONS

Davydov D. S., Riabovol D. A.

Innovation in the Sphere of Augmented and Virtual Reality Technologies in EU Member States and Other Countries of the World..... 5

Kozub V. O., Chernyshova L. A., Plish I. M.

Features of the Evolutionary Development of Business Models for International Companies..... 12

ECONOMICS AND NATIONAL ECONOMY MANAGEMENT

Vlasyuk V. Ye.

Government Support and Transparent Reporting as Tools of Market Transformations in Ukraine..... 20

Kyzym M. O., Khaustova V. Ye., Kramarev H. V.

Justification of Promising Areas for the Development of the Manufacturing Industry in Ukraine..... 28

Komarnytska H. O.

The Essence of Public-Private Partnership and its Intensification under Conditions of the Development of Investment and Innovation Activity..... 46

REGIONAL ECONOMY

Dub A. R.

Financial Mechanisms of State Support for the Socio-Economic Development of United Territorial Communities in the Context of Decentralization..... 52

Kozachenko G. V., Onyshchenko S. V., Zavora T. M.

Methodological Principles for Assessing Socio-Economic Security of a Region..... 59

Kraynyuk L. M., Polchaninova I. L., Balandina I. S.

Assessing the Quality of Managing Enterprises in the Hotel and Restaurant Sector of the Region: Sociological Approach..... 67

Poliakova O. Yu., Pozdniakova A. M.

A Methodological Approach to Evaluating the Progress of the Implementation of the Smart City Concept in Ukrainian Cities..... 74

Tymchko I. R.

Conceptual Approaches to Development of Territorial Communities..... 83

ECONOMICS AND ENTERPRISE MANAGEMENT

Bazilinska O. Ya., Panchenko O. I.

Financial Sustainability in the System of Strategic Enterprise Management..... 89

Vitiuk A. V.

Elaboration of a Method for Assessing Expediency and Efficiency of Investing into Activities of Enterprises in the Agricultural Machinery Industry..... 95

Kuzmynchuk N. V., Kutsenko T. M., Terovanesova O. Yu.

Theoretical and Methodological Aspects of Assessing Consumer Loyalty as an Objective Condition for Development of Entrepreneurship..... 102

Proskurnina N. V.

Analysis of Financial and Economic Activities of Retail Operators to Justify the Implementation of Marketing Innovations..... 109

ECONOMIC THEORY

Dankevych V. Ye., Pyvovar P. V., Pyvovar A. M.

The Evolution of Land Resources as a Production Factor..... 121

Kolomiets V. M.

Methodological Justification of Studying Human Capital Development in the Context of Institutional Theory..... 128

Miriasov Iu. O.

The Effect of Marketing and its Influence on Consumer Preferences in an Optimal Choice Model..... 134

Titenko L. V., Kushnir L. L.

The Domestic Demographic Crisis in the Context of Political Economy..... 141

Usyk V. I.

Education Cluster as a Basis for the Formation of Information Economy and Knowledge Economy..... 149

Tsikalo Ye. I.

Theoretical and Conceptual Principles for Qualitative Assessment of State of a Business Entity..... 155

FINANCE AND BANKING

Demianchuk O. I.

The criteria to Ensure Sustainable Development of Administrative Units..... 164

Savytska N. L., Zhyliakova O. V.

Assessment of Prospects for the Development of the Life Insurance Market in the Context of Reforming the Pension System..... 170

SOCIAL ECONOMY, POLICE AND DEMOGRAPHY

Sydorchuk O. G.

The Social Security Strategy of Ukraine: Sequence of Formation and Implementation Directions..... 176

ECONOMIC STATISTICS. ACCOUNTING AND AUDIT

Burlan S. A., Katkova N. V.

Accounting and Analytical Support for Economic Security in Today's Business Environment..... 184

Kryvytska O. R.

The System to Control Performance of Life Insurance Companies as an Information Resource..... 191

MATHEMATICAL METHODS AND MODELS IN ECONOMICS

Blahun I. I.

Causal Relationship between the Stock Market and Exchange Rate in Ukraine..... 199

Malyarets L. M., Grynko P. O.

Analytical Support for Analysis of Efficiency of an Enterprise's Export-Import Activity..... 208

Tyzhnenko A. G., Ryznyk Y. V.

Ordinary Least Squares: the Adequacy of Linear Regression Solutions under Multicollinearity and without it..... 217